

Kurt Bassuener je nezavisni politički analitičar koji već nekoliko godina živi i radi u Sarajevu, gdje obavlja funkciju predsjednika Upravnog odbora Vijeća za demokratizaciju politike, globalne inicijative s ciljem promocije demokratskih principa.

Pod okriljem spomenutog vijeća, kao i prije toga, objavljivaju je stručne analize u medijima kao što su

Washington Post, International Herald Tribune, Wall Street Journal i sl. Autor je nekoliko analiza o post-ratnom stanju u Bosni i Hercegovini.

Obavljao je funkciju strateškog analitičara pri Uredu Visokog predstavnika u Bosni i Hercegovini.

KURT BASSUENER

Potreban je novi državni sistem naklonjen građanima

U razgovoru s uglednim američkim analitičarem Kurтом Basseuenerom analizirali smo kontinuiranu političku krizu u BiH, te stvarne mogućnosti i volju Zapada da se aktivnije uključi u rješavanje višegodišnjih problema zbog kojih ponajviše ispaštaju sami građani.

RAZGOVARAO NIJAZ HLIVNJAK

nijaz.hlivnjak@novovrijeme.ba

> Gospodine Basseuener, možete li definirati državu Bosnu i Hercegovinu, imajući u vidu sve tekuće probleme u svijetu, a posebno one u postkomunističkim zemljama?

Definicija Bosne i Hercegovine, teritorijalno i ustavno, već je jasnna. To je jedan problem s kojim se Evropska unija bori. BiH se ne uklapa u scenarij postsocijalističkih država u smislu, recimo, Poljske, pa čak i Slovenije koja je također post-Jugoslavenska država. BiH se nikada u potpunosti nije desocijalizirala, demokratizirala, i pitanja zbog kojih se ratovalo još uvijek su na neki način otvorena,

što otežava proces pomirenja. Znate, stalno čujem riječ "pomirenje" i to me izluđuje, ali ne zato što je to loš termin, nego zato što je prevaziđen. Pomirenje Francuske i Njemačke odvijalo se u specifičnim uvjetima. Njemačka je bezuvjetno poražena, okupirana. Zatim se desio hladni rat, tako da je zapadni svijet bio pod američkim "nuklearnim kišobranom", pa imate Marshalov plan, te Amerikance koji ohrabruju integraciju Europe, tako da ovo ne odstupa od ideje arhitekata Evropskog projekta, ali ga dovodi u specifičan kontekst. U Bosni još od rata nemate konstruktivan susjedski odnos. Moj kolega Bodo Weber, politički analitičar iz Berlina, i ja, uradili smo studiju o tom pitanju. Postoji razlika između Hrvatske

i Srbije u kontekstu u kojem su djelovale. Srbija, nažalost, nikada nije imala Mesića, a mislim da bismo bili u mnogo boljoj poziciji da su imali jednog takvog političara. Ali, gdje se Bosna uklapa sada? Ona je tudinka, ne uklapa se u priču u kojoj bi se zemlje trebale približavati, odnosno otvarati vrata EU-a ili NATO-a. To je ono što zbuњjuje zvaničnike u Briselu i u glavnim gradovima zemalja članica Evropske unije i NATO-a. Zašto političari iz Bosne i Hercegovine ne iskoristavaju prilike koje im se nude? Znate, za ovakve prilike Gruzijci bi bukvально ubili. U jednu ruku, ovo je zaista psihološki problem za EU u smislu: kako možete odbiti ono što vam nudimo? Jer, za vas, i za većinu ljudi u državi, bez obzira na političko ili

nacionalno osjećanje, bilo bi dobro imati odgovornu vladu, vladu koja se drži slova zakona, u kojoj zapravo građani imaju određenu kontrolu nad političarima. Ali to nije dobro za političke opcije koje su se u većini slučajeva začele čak i prije rata, zatim su se tokom rata učvrstile, a legalizirane su kroz Dejtonski sporazum. To su ljudi koji su još uvijek partneri za pregovore s Evropskom unijom i mi za pregovaračkim stolom stalno pokušavamo posložiti kockice. Mislim da imamo fiksani broj političaka, pa ukoliko bi se ove politike složile, i možda da se SDA složi, onda biste nešto dobili. Po mom mišljenju, oko čega god da se oni, političari, slože zbog svojih ličnih interesa, loše je za građane. Znam da to zvuči